

Narator – Čota Mano, 1940, Ohrid
Audio: Marjan Markovikj
Transcriptsii: Iana Mihailova

Azã mini voi s-aspun niam ti limba a noastrã armãnescã shi voi s-azburã s niam ti ficiorlji a noshts, ca s-nu agãrshãm limba, sh-voi njam s-zburãsc ti limba a noastã s-nu s-agãrshescã pute. Noi Armãnjlji avem un cãntuc bun tsi u cãntãm tu himna: “Cai sh-u agãrshesci limba a lui, s-lji ardã sh-casa a lui”. Ti atsea nu voi s-zburãsc ca noi zburam, noi limba a noastã nã u avem, sh-limba a noastã noari s-hearã. Ca noi, cama aushatuclu tsãnem minti mult cama bunã limba, ama u-s vãdem, sh-tora ãnvãtsãm cama njits, ficiorlji a noshts. Pãrintea a noastã tsi u s-alãsãm dupã noi, s-nu u agãrshescã limba a lor, a ti s-nu u agãrshescã, lipseashci s-avem sculii. Noi aeshtsã anj tu bãserica Alju Yioryi, tu maala a noastã, vlashca mala, (mãhãlãlu armãnescu) mala di Rãmãnj, avem ficiori di tsints-shasi enj, pãn la dzatsi-tsisprãdz di enj, neg, u ãnvets limba a noastã.

Vãdem ca ficiorlji, ar vãr tsi vor s-u shcie limba a lor, ari vãr ficiori, tsi nu sãn printsãlji Armãnj, va s-u ãnveatsã limba a lor. Ama avem sh-ficiori di a noshts, tsi nu va s-u ãnveatsã limba a lor. Sh-ti atsea him njam nu ca asprats, ama nu him tinghisits di atsea parti ti s-nu u agãrshãm limba a noastã, s-avem sh tinjie, ca limba a noastã easti totãna vrutã sh-tu oamenjle tsi bãnãm noi tu mãhãlãlu aoa a nost sh-tu cãsãbã.

Noi aoa Ohãrda, noavem multsã Rãmãnj. Cama ari Armãnj tsi u agãrsharã limba, ari cama tsi nu li shciu ca sãn Rãmãnj, ama noi, aushaticu, tuts nã cunushcem. Sh-na shcim cai him Armãnj, sh-atselji tsi sh-u va limba, sh-azã u zburãm. Titsi u prãcãsesc pi tenereatsa, s-nu u alasã limba a lor, limba a noastã, cã easte tinghisitã tu tut svet (tu tutã lumea), tu tutã amari, tu tut loc, tu tuti loacãri sh-drjavi (stati).

U s-u tenghisedz tinjia di ficiorljea noshts tsi sh-u va limba a lor, sh-a s-u spunã iu a s-neagã s-u zburascã cu mari vreri, ca vruta omu tsi u va pi vruta, atsel va s-hibã ãnvãtsat, s-neagã la sculie, ca Rãmãnjlji a nosht ca cum shciu mini di cãnd esc yiu, noari casã tsi noari mari sculiã, tsi noari tenghiseri, tsi noari vreri, ma cai s-hibã, dali e Machedon, dali e Vurgur ili esti Armãn ili e Ghift, noi Rãmãnjlji li vrem pi tuts.

Bravo!

S-aibã tinjiã, atseu om ari tinjiã cai li va pi oamãnjlje.

Dimidzã! Dumidzã s-ul yartã ninga niheam samo ti papo s-aspun!

* * *

Aveam un papu, multu esnafì, a ca ficior, mini cu nãs totãna mi vrea mult. Njã dãdea cãti vãr mer acur sh-mini ca njã dãdea mer acãtsai sh-nesh di pãmveara ti meri, ama pãmvara meri papu nu avea. Sh-njã dzãtsea: - Njico al papu, acreashci, di toamna u-s tsã da papu mer. Cãndu s-tsa dau mer sã creshci mari sha s-nja fats dzamã. A mini nu shcieam tsi e dzamã, ama papu acãtsã s-nja facã tsi s-shciu cãnd u s-ausheadzã nãs, mini s-lja fac dzamã al pap.

Vini vahtea, vini al papu, vini vahtea mult urutã, nu avea dzami. Samo fãtseam, atumtseanea avea maionezi cãnd aushi papu, sh-mini al papu lji fãtseam, lj-dãnjãcam maionez namesto mãrcat. Ashã papu aushã unã sutã sh-patru di anj (104). E tora, noari dzamã, noari sh-unã sutã sh-patru di anj. Dzãc, Dumãdzã s-ul yartã, u-s mãc maionezã pãnã s-bãnedz.

* * *

Mini aveam un papu, di ali dadi tatu su, eu băna ună sută sh-patru di anj, a mini earam ficior. Cara eara el shaidzāts-shaptidzāts di enj, mini earam ficior di trei-patru enj. Sh-el u iau cu mini, limba u shcia mult bună, altă limbă nu shciam noi. Vurgureshci nu avem ninga ānvātsats. Tu mǎhālālu a nost nu avea omenj ānvātsats. Papu era un di omenjlje tsi li cānta cārtsāli sh-tsi li pātārtsea di Gārtsia, di Albania, atumtserea di Romania, papu li shcia tuti sh-li adutsea tuts cumshadz, cai avea oamānj di aeshci drjavi (stat), loacāri, lă li cānta pap. Papu cāfta cafī dzuā, cānd insharā tu Yiugoslavia bivsha, el cafī dzuā loa novinā sh-vātsa vurgureshci. Cā novinile a noaste, pi drjava, ira pi vurgureshci. Sh-nja dzātsea papu: Njico al pap, tini eshts njic ninga, nu u cārtea cartea, pi novina, ama cāndu a s-acreshci, papu s-ti ānveatsā s-cānts sh-vurgureshci shi gārtseshci, shi sārbeshi, shi vurguvreshci, demec bugarschi.

Ama papu nj-a muri, mini armash, ni gārtseshci, ni srpschi, unvātsai samo pi limba al vurgareshci. Noi nā u vrem Machidunia, noi him Armānj curats, ama noi him sh-patrioti ali Machedonia. A s-shcibā sh-cafī un om tsi bāneadzā tu Machedonia lipseashci s-u shcibā ca aestā i drjava a lui. A nās, ca e Armān, ca e Ghift, s-aibā tinje di tuts. S- bānām tuts dadun, s-avem vreri, s-avem trātseri sh-banā bună.